

JKP „Suboticagas JKP, Subotica 2016

Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

JKP „Suboticagas” , Subotica 2016

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016. godine

1. OSNIVANJE I DELATNOST

Javno komunalno preduzeće "SUBOTICAGAS", Subotica (u daljem tekstu: Društvo), se bavi distribucijom prirodnog gasa. Pored navedene osnovne delatnosti Društvo se bavi i drugim delatnostima koji doprinose efikasnijem i racionalnijem poslovanju, a naročito:

- ✓ distribucijom svih vrsta gasovitih goriva,
- ✓ grubim građevinskim radovima i specifičnim radovima niskogradnje,
- ✓ postavljanjem gasnih instalacija i
- ✓ inžinjeringom.

Obavljanje delatnosti distribucije prirodnog gasa na teritoriji opštine Subotica počelo je još 1990. godine u okviru Javnog preduzeća „Subotička toplana“ Subotica. U okviru tog preduzeća izgrađena je mreža za distribuciju gasa po mesnim zajednicama u ukupnoj dužini od 576,4 km (zajedno sa izgradenim priključcima). Donošenjem novog Zakona o energetici pojavila se potreba razdvajanja delatnosti distribucije toplotne energije i delatnosti distribucije prirodnog gasa. Shodno tome, Skupština opštine Subotica je dana 02. decembra 2005. godine donela Odluku o statusnoj promeni Javnog preduzeća „Subotička toplana“ odvajanjem dela preduzeća koji obavlja delatnost distribucije prirodnog gasa. Na sednici održanoj 28. decembra 2005. godine Skupština opštine Subotica donela je Odluku o osnivanju JKP „Suboticagas“ Subotica.

JKP "SUBOTICAGAS", Subotica (matični broj: 20114223) je upisano u Registar privrednih subjekata kod Agencije za privredne registre po rešenju broj BD 102676/2005 od 30. decembra 2005. godine. Sedište Društva je u Subotici, Jovana Mikića 58. Organi Društva su direktor i nadzorni odbor.

Organizaciona struktura:

- ✓ direktor
- ✓ zamenik direktora
- ✓ interni revizor
- ✓ razvojno-tehničko odeljenje
- ✓ odeljenje ekonomskih, računovodstvenih i finansijskih poslovi
- ✓ pravno, opšte i kadrovsko odeljenje

Društvo posluje po tržišnim uslovima i u skladu sa tim ostvaruje prihod obavljajući delatnost za koju je osnovano, što znači da se sve aktivnosti Preduzeća finansiraju iz sopstvenih izvora.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Društvo vodi evidenciju i sastavlja redovne finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu (Službeni glasnik RS broj 62/2013) i ostalom primenljivom zakonskom i podzakonskom regulativom u Republici Srbiji. Za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima Društvo je, kao srednje pravno lice, u obavezi da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) koji u smislu Zakona o računovodstvu podrazumevaju sledeće: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja („MSFI“), i sa njima povezana tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda („IFRIC“), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde („Odbor“), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija („Ministarstvo“).

Prevod MSFI koji utvrđuje i objavljuje Ministarstvo čine osnovni tekstovi MRS, odnosno MSFI, izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem su izdati i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je on sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Prevod MSFI utvrđen je Rešenjem Ministra finansija o utvrđivanju prevoda Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja broj 401-00-896/2014-16 od 13. marta 2014. godine, koje je objavljeno u Službenom glasniku RS broj 35 od 27. marta 2014. godine. Navedeni prevod MSFI primenjuje se od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2014. godine. Izmenjeni ili izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljeni, pa stoga nisu ni primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

S obzirom na napred navedeno i na to da pojedina zakonska i podzakonska regulativa propisuje računovodstvene postupke koji u pojedinim slučajevima odstupaju od zahteva MSFI, kao i to da je Zakonom o računovodstvu dinar utvrđen kao zvanična valuta izveštavanja, računovodstveni propisi Republike Srbije mogu odstupati od zahteva MSFI što može imati uticaj na realnost i objektivnost priloženih finansijskih izveštaja. Shodno tome, priloženi finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u potpunoj saglasnosti sa MSFI na način kako je to definisano odredbama MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

Priloženi finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako drugačije nije navedeno u računovodstvenim politikama koje su navedene u daljem tekstu.

2.2. Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prвobitne (istorijske) vrednosti, osim za sledeće pozicije:

- *Finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha se vrednuju po fer vrednosti,*

2.3. Zvanična valuta izveštavanja

Finansijski izveštaji Društva su iskazani u hiljadama dinara (RSD), koji je funkcionalna valuta Društva i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski izveštaji u Republici Srbiji. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u dinarima zaokruženi u hiljadama.

2.4. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih prepostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i prepostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira prepostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Društva, date su u okviru sledećih napomena:

- Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme,
- Obezvredenje vrednosti nefinansijske imovine,
- Obezvredenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja,
- Rezervisanja po osnovu sudskih sporova, ukoliko postoje
- Penzije i ostale naknade zaposlenima

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike date u nastavku Društvo konzistentno primenjuje u svim periodima prezentiranim u ovim pojedinačnim finansijskim izveštajima.

3.1. Načelo stalnosti poslovanja ("going concern")

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja ("going concern" konceptom), koji podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

3.2. Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda.

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih valuta su:

Valuta	2016.	2015.
CHF	114.8473	112.5230
USD	117.1353	111.2468
EUR	123.4723	121.6261

3.3. Uporedni podaci

Uporedni podaci odnosno početna stanja predstavljaju podatke sadržane u finansijskim izveštajima za 2015. godinu.

3.4. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Društvo klasificuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha

Na dan 31. decembra 2016. godine Društvo nema finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promene u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Krediti i potraživanja

Krediti i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrditim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasificuju kao dugoročna sredstva.

Potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u (pravnih i fizičkih lica) i ostalih potraživanja.

Potraživanja od kupaca su iskazana po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni naplativosti pojedinačnog potraživanja. Ispravka vrednosti se formira za ona potraživanja za koje postoji objektivan dokaz da su obezvređena, odnosno za koja rukovodstvo Društva procenjuje da se ne mogu naplatiti u punom iznosu, i ista se evidentira kao rashod u bilansu uspeha perioda kada je procena izvršena. Indirektan otpis - ispravka vrednosti potraživanja vrši se ako je od roka za njihovu naplatu prošlo najmanje 60 dana, osim za potraživanja od potrošača kategorije "domaćinstvo" koja se indirektno otpisuju u slučaju podnošenja predloga za izvršenje Privrednom sudu

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka i ostala visoko likvidna finansijska aktiva sa dospećem do 3 meseca.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoložive za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao krediti i potraživanja, finansijska sredstva koje se drže do dospeća ili finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoložive za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodate zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za

prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodata u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena.

Društvo ima učešća u kapitalu pravnih lica koja obuhvataju ulaganja u akcije pravnih lica i banaka. Ova ulaganja su vrednovana po fer vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat promena vrednosti učešća u kapitalu, knjigovodstveno se obuhvata preko revalorizacionih rezervi Društva. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Na dan 31. decembra 2016. godine Društvo nema finansijska sredstva koja se drže do dospeća.

Priznavanje finansijskih sredstava

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Vrednovanje finansijskih sredstava

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po tržišnoj vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha se, nakon inicijalnog priznavanja, iskazuju po fer vrednosti.

Krediti i potraživanja, kao i finansijska sredstva koje se drže do dospeća, vrednuju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Društvo vrši isknjiženje finansijskog sredstva kada prava na priliv gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenese na drugoga. Svako pravo po prenetoj finansijskoj aktivi, kreirano ili zadržano od strane Društva, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije. Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Društvo koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovorenog dospeća, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Ostala potraživanja i obaveze se svode na sadašnju vrednost diskontovanjem budućih novčanih tokova uz korišćenje tekućih kamatnih stopa. Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Društva i njegovih opštih politika, nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

Obezvređenje finansijskih sredstava

Društvo obračunava obezvređenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređivanja za sumnjiva potraživanja, Društvo se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Sva potraživanja koja su u kašnjenju najmanje 60 dana, kao i za sva ostala potraživanja za koja se proceni da su nenaplativa, formira se ispravka vrednosti u punom iznosu dospelih, a nenaplaćenih potraživanja.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti donosi Nadzorni odbor Društva.

Direktni otpis potraživanja od kupaca se vrši pod uslovom da su potraživanja prethodno bila uključena u prihode Društva, da je potraživanje u knjigama Društva otpisano kao nenaplativo i da Društvo nije moglo da naplati potraživanje sudskim putem. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca donosi Nadzorni odbor Društva.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštenu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva, odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne. Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi, odnosno kao ostali prihodi i rashodi za efekte revalorizacije primenom stope rasta cena na malo. Društvo vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je preneta na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

3.5. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su goodwill, patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu. Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu, rezidualnu vrednost. Ako preostala vrednost nije materijalno značajna, ne uzima se u obzir prilikom obračuna amortizacije, odnosno ne umanjuje osnovicu za amortizaciju. Nematerijalna ulaganja amortizuju se putem proporcionalne metode.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom pritiscati u Društvo i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Društva analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna i materijalna imovina Društva. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvredeno, nadoknadiv iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknade vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od neto prodajne vrednosti i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, odnosno počev od narednog meseca od datuma nabavke na nabavnu vrednost.

Primjenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

O P I S	STOPA
Građevinski objekti	2,7%.
Putnička vozila	15,5%
Terenska vozila i prikolice	14% - 20%
Teretna vozila i prikolice	14,3%
Bicikle	20%
Oprema za radio i TV saobraćaj	11%
Oprema za PTT saobraćaj	10%
El.oprema za upravljanje procesom rada	11%
Oprema za zagr.i održav.prostorija	20%
Univerzalni i specijalni alati	20%
Merni i kontrolni aparati	20%
Pisaće i računske mašine	20%
Oprema za rukovanje novca	20%
Nameštaj	12,5%
Vatrogasna oprema	12,5%
Oprema za priizvodnju i prenos topl.en.	12,5%
Oprema za proizv.i prenos el.energije	11%
Oprema za ugostiteljstvo	15%
Oprema za izvođenje radova	14,3%
Oprema za vršenje komunalnih usluga	12%
Alati i inventar	12,5%

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

3.7. Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti, u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodate u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cene za troškove prodaje.

3.8. Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi

na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 2 bruto mesečne zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, a koje pri tom ne mogu biti manje od 2 prosečne mesečne bruto zarade isplaćene u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

Pored toga, Društvo vrši isplatu jubilarnih nagrada, u skladu sa kolektivnim ugovorom od 1. aprila 2016. godine.

Obračun i iskazivanje dugoročnih obaveza po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada izvršeno je korišćenjem metoda sadašnje vrednosti budućih očekivanih isplata, na osnovu obračuna aktuara. Budući da se radi o dugoročnim naknadama zaposlenima, a ne o naknadama nakon prestanka radnog odnosa, aktuarski dobitci i gubici, kao i troškovi prethodne službe priznaju se u celini u periodu u kome nastanu. Društvo nema dodatnih obaveza za naknade zaposlenima po ovom osnovu.

Kratkoročna, plaćena odsustva

Prema proceni rukovodstva Društva, iznos kratkoročnih plaćenih odsustava na dan 31. decembra 2016. godine nije materijalno značajan i shodno tome, Društvo nije izvršilo ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan bilansa stanja.

3.9. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Društvo ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

3.10. Kapital

Kapital Društva obuhvata osnovni kapital po osnovu udela osnivača (državni kapital), statutarne rezerve, aktuarske dobitke i akumulirani rezultat (neraspoređenu dobit).

Kapital Društva obrazovan je iz uloženih sredstava osnivača Društva u novčanom obliku. Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u osnovni kapital Društva.

3.11. Prihodi

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od aktiviranja učinaka

U okviru prihoda od aktiviranja učinaka i robe, iskazuju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva, za materijal, za prirast osnovnog stada i za sopstveni transport nabavke materijala i robe.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata i kursnih razlika.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobici po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobici od prodaje bioloških sredstava, dobici po osnovu prodaje dugoročnih hartija od vrednosti i učešća u kapitalu, dobici od prodaje materijala, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja, prihodi od usklađivanja vrednosti imovine, pozitivni efekti promene poštene (fer) vrednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, bioloških sredstava i zaliha do visine prethodno iskazanih rashoda za ta sredstva po osnovu vrednosnog usklađivanja i ukidanja ispravki vrednosti po osnovu vrednosnog usklađivanja u skladu sa računovodstvenom politikom Društva.

3.12. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodate robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite, koja se evidentira u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu rashodovanja i prodaje bioloških sredstava, gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti i učešća u kapitalu pravnih lica, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine, negativni efekti vrednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana, zaliha, hartija od vrednosti i potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Društva.

3.13. Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 15% na osnovicu koju predstavlja oporezivi dobitak. Oporezivi dobitak se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit pre oporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom Republike Srbije. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskih kredita i poreskih podsticaja.

Poresko zakonodavstvo Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni gubici i dobici, mogu se iskoristiti za umanjenje dobiti utvrđene u poreskom bilansu budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez

Odloženi poreski efekti obračunavaju se za sve privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti utvrđene u skladu sa propisima o računovodstvu Republike Srbije. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje odloženog poreza. Skupština Republike Srbije je dana 15. decembra 2012. godine usvojila Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica koji, između ostalog, predviđa povećanje poreske stope sa 10% na 15% počev od 1. januara 2013. godine. Odložene poreske obaveze priznaju se u celini za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, kao i po osnovu poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu preneti u naredne fiskalne periode do stepena do kojeg je izvesno da će postojati oporeziva dobit po osnovu koje se preneti poreski gubitak i poreski krediti mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka, a koji se evidentira preko revalorizacionih rezervi.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1. Tržišni rizik

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Društvo nije izloženo riziku od promene kursa stranih valuta zato što ne poseduje ni sredstva ni obaveze izražene u stranoj valuti, tj. poslovanje je bazirano na domaćoj valuti.

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Društvo nije izloženo rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Društva nije izloženo riziku promene kamatnih stopa jer Društvo ne poseduje ni kamatonosna sredstva ni kamatonosne obaveze (sa varijabilnom kamatnom stopom).

4.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Društvo upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Društvo neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Društva, a u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2016. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
<i>Potrazivanja po osnovu prodaje</i>	195,346	-	-	-	195,346
<i>Potrazivanja iz specifičnih poslova</i>	301	-	-	-	301
<i>Druga potrazivanja</i>	568	-	-	-	568
<i>Kratkorocni finansijski plasmani</i>	141,242	-	-	-	141,242
<i>Gotovinski ekvivalenti i gotovina</i>	46,724	-	-	-	46,724
<i>Ukupno</i>	384,181	-	-	-	384,181
<i>Obaveze iz poslovanja</i>	128,291	-	-	-	128,291
<i>Obaveze iz specifičnih poslova</i>	677	-	-	-	677
<i>Druge obaveze</i>	386	-	-	-	386
<i>Ukupno</i>	129,354	-	-	-	129,354
<i>Ročna neusklađenost na dan 31. decembar 2016.</i>	(254,827)	-	-	-	(254,827)

4.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Društva kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Društva po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenta, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Društvo je izloženo kreditnom riziku i obezbedenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Društva. U slučaju neblagovremenog

izmirivanja obaveza kupaca prema Društvu, potraživanja se prosleđuju sudskim izvršiteljima ili se u krajnjoj instanci se prekida isporuka gasa. Pored toga, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Na dan 31. decembra 2016. godine Društvo raspolaže gotovinom i gotovinskim ekvivalentima u ukupnom iznosu od RSD 46,724 hiljade (31. decembar 2015. godine: RSD 18,361 hiljada). Takođe, oročena sredstva na dan 31. decembra 2015. godine iznose RSD 140,000 hiljada, a sve to, po proceni rukovodstva, ukazuje na minimalni kreditni rizik Društva.

Potraživanja od kupaca

Potraživanja po osnovu prodaje u ukupnom bruto iznosu od RSD 280,578 hiljada odnose se, najvećim delom, na potraživanja po od privrednih društava u iznosu od RSD 206,909 hiljada i na potraživanja od fizičkih lica - stambene zgrade i domaćinstva, u iznosu od RSD 73,669 hiljada.

Najznačajnija bruto potraživanja od kupaca predstavljena su u sledećoj tabeli:

Fizička lica	73,668
29 NOVEMBAR AD	40,796
KOMPANIJA FIDELINKA AD	16,716
SRBIJAGAS JP	12,949
OPŠTA BOLNICA CENTAR ZA HEMODIJALIZU	11,742
AGROHUB DOO BEOGRAD	7,836
PIONIR d.o.o BG, Fab. Subotica	7,755
Ostali	109,116
Ukupno:	280,578

Racio obrta potraživanja od kupaca u 2016. godini iznosi 5.02. Prosečno vreme naplate potraživanja u 2016. godini iznosi 73 dana.

Obaveze prema dobavljačima na dan 31. decembra 2016. godine iskazane su u iznosu od RSD 128,291 hiljada (31. decembra 2015. godine 130,550 RSD hiljada). Racio obrta dobavljača u 2016. godini iznosi 5.73. Prosečno vreme izmirenja obaveza prema dobavljačima u toku 2016. godine iznosi 64 dana.

4.4. Upravljanje rizikom kapitala

Društvo se opredelilo za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica. Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a osnivaču obezbedilo prenos dobiti, u skladu sa zakonom.

Društvo prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Društva i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine, koeficijent zaduženosti Društva bio je kao što sledi:

	2016	2015
Ukupne obaveze (bez kapitala)	248,752	241,177
Minus: Gotovinski ekvivalenti i gotovina	46,724	18,361
Neto dugovanje	202,028	222,816
 Ukupan kapital	 1,050,802	 988,769
 Koefficijent zaduženosti	 0,19	 0,23

*Neto dugovanje se dobija kada se ukupne obaveze bez kapitala umanjuje za gotovinske ekvivalente i gotovinu.

** Ukupan kapital predstavlja kapital iskazan u bilansu stanja.

*** Koefficijent zaduženosti se računa kao odnos neto dugovanja i ukupnog kapitala.

4.5. Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Društva vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti. Fer vrednost finansijskih sredstava koja su iskazana po amortizovanoj vrednosti procenjuje se diskontovanjem novčanih tokova korišćenjem kamatne stope po kojoj bi Društvo moglo da pribavi dugoročne pozajmice, a koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi. Društvo smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Rukovodstvo Društva smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5. PRIHODI OD PRODAJE ROBE

	2016	2015
U hiljadama RSD		
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	799,226	944,431
Ukupno	799,226	944,431

6. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

	2016	2015
U hiljadama RSD		
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	123,367	128,736
Ukupno	123,367	128,736

7. PRIHODI OD PREMIIJA, SUBVENCIJA, DOTACIJA I DONACIJA

U hiljadama RSD	2016	2015
Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacije i povraćaja poreskih dažbina	3,067	2,964
Ukupno	3,067	2,964

8. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE

U hiljadama RSD	2016	2015
Prihodi od aktiviranja ili potrošnje proizvoda i usluga za sopstvene potrebe	12,448	9,603
Ukupno	12,448	9,603

9. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

U hiljadama RSD	2016	2015
Nabavna vrednost prodate robe	687,373	867,479
Ukupno	687,373	867,479

10. TROŠKOVI MATERIJALA I ENERGIJE

U hiljadama RSD	2016	2015
Troškovi materijala za izradu	18,298	10,249
Troškovi ostalog materijala (režijskog)	4,008	4,579
Troškovi goriva i energije	2,490	2,542
Troškovi rezervnih delova	231	180
Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	1,347	1,268
Ukupno	26,374	18,818

11. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

U hiljadama RSD	2016	2015
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	37,252	38,590
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	6,668	6,908
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	35	70
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	135	0
Troškovi naknada direktoru, odnosno članovima organa	1,646	1,758

upravljanja i nadzora		
Ostali lični rashodi i naknade	6,153	4,521
Ukupno	51,889	51,847

12. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

U hiljadama RSD	2016	2015
Troškovi transportnih usluga	3,929	3,768
Troškovi usluga održavanja	2,817	3,911
Troškovi zakupnina	18,960	20,994
Troškovi reklame i propagande	1,182	1,623
Troškovi ostalih usluga	904	1,110
Ukupno	27,792	31,406

13. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

U hiljadama RSD	2016	2015
Troškovi amortizacije	39,210	38,968
Ukupno	39,210	38,968

Struktura troškova amortizacije

U hiljadama RSD	2016	2015
Troškovi amortizacije:		
- nematerijalna ulaganja	3	4
- nekretnine, postrojenja i oprema	39,207	38,964
Ukupno	39,210	38,968

14. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA

U hiljadama RSD	2016	2015
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	419	149
Ukupno	419	149

15. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

U hiljadama RSD	2016	2015
Troškovi neproizvodnih usluga	6,116	6,661
Troškovi reprezentacije	290	307

Troškovi premija osiguranja	269	507
Troškovi platnog prometa	854	1,002
Troškovi članarina	103	284
Troškovi poreza	3,906	3,945
Ostali nematerijalni troškovi	5,400	5,889
Ukupno	16,938	18,595

16. FINANSIJSKI PRIHODI

U hiljadama RSD	2016	2015
Prihodi od kamata (od trećih lica)	8,745	10,738
Prihodi po osnovu efekata valutne klauzule (prema trećim licima)	4	13
Ostali finansijski prihodi	87	401
Ukupno	8,836	11,152

17. FINANSIJSKI RASHODI

U hiljadama RSD	2016	2015
Rashodi kamata (prema trećim licima)	18	114
Negativne kursne razlike (prema trećim licima)	2	0
Ostali finansijski rashodi	0	58
Ukupno	20	172

18. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE

U hiljadama RSD	2016	2015
Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	1,919	3,995
Ukupno	1,919	3,995

19. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE

U hiljadama RSD	2016	2015
Obezvredjenje potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	1,694	15,521
Ukupno	1,694	15,521

20. OSTALI PRIHODI

U hiljadama RSD	2016	2015
Dobici od prodaje materijala	15	10
Viškovi	1	2
Prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja	552	0
Ostali nepomenuti prihodi	518	714
Ukupno	1,086	726

21. OSTALI RASHODI

U hiljadama RSD	2016	2015
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	0	68
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	326	975
Ostali nepomenuti rashodi	1,032	961
Ukupno	1,358	2,004

22. POREZ NA DOBITAK*(a) Komponente poreza na dobitak*

U hiljadama RSD	2016	2015
Poreski rashod perioda	(10,043)	(6,695)
Odloženi poreski rashodi (prihodi) perioda	762	632
Ukupno	(9,281)	(6,063)

(b) Usaglašavanje iznosa poreskog rashoda i proizvoda dobitka proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

U RSD

Dobit i gubitak pre oporezivanja	
Rezultat u Bilansu uspeha	
Dobit poslovne godine	96,881,904
Kamate zbog neblagovremeno plaćenih poreza, doprinosa i drugih javnih dažbina	3,116
Troškovi koji nisu nastali u svrhu obavljanja poslovne delatnosti	1,128,933
Otpremnine i novčane naknade po osnovu prestanka radnog odnosa, obračunate a neisplaćene u poreskom periodu	418,521
Otpremnine i novčane naknade po osnovu prestanka radnog odnosa koje su obračunate u prethodnom a isplaćene u poreskom periodu za koji se podnosi poreski bilans	3,747,351
Ukupan iznos amortizacije obračunat u finansijskim izveštajima	39,210,439

Ukupan iznos amortizacije obračunat za poreske svrhe	34,357,150
Porezi, doprinosi, takse i druge javne dažbine koje ne zavise od rezultata poslovanja i nisu plaćene u poreskom periodu, a po osnovu kojih je u poslovnim knjigama obveznika iskazan rashod	1,000
Ispravke vrednosti pojedinačnih potraživanja koje su bile priznate na teret rashoda, a za koje, u poreskom periodu u kome se vrši otpis, nisu kumulativno ispunjeni uslovi iz člana 16. st. 1. i 2. Zakona	388,327
Oporeziva dobit	
Oporeziva dobit	99,927,739
Ostatak oporezive dobiti	99,927,739
Poreska osnovica	99,927,739
Poreska sropa	15%
Obračunati porez	14,989,161
Umanjenje tekućeg poreza	4,946,374
Tekući porez na dobit nakon umanjenja	10,042,637

(d) Odložena poreska sredstva/obaveze

Odložena poreska sredstva u iznosu od RSD 13,594 hiljade nastala su kao posledica razlike između poreske osnovice pojedinih sredstava i obaveza i iznosa tih sredstava i obaveza iskazanih u bilansu stanja, kao i po osnovu poreskog kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva. Obračun odloženih poreskih obaveza je prikazan u sledećoj tabeli:

U RSD

ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA/OBAVEZE PO OSNOVU AMORTIZACIJE	
Knjigovodstvena amortizacija (sadašnja vrednost)	
Račun 012	24,558
Račun 022	736,381,124
Račun 023	8,851,665
Knjigovodstvena osnovica	745,257,347
Poreska amortizacija (neotpisana vrednost)	
Grupa I (Iznos iz obrasca OA-1)	835,883,065
Poreska osnovica	835,883,065
Oporeziva privremena razlika	90,625,718
Stopa	15%
Odložena poresko sredstvo po osnovu amortizacije	13,593,858
Stanje na početku godine	12,831,469
Odloženi poreski prihod perioda	762,388

23. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Nematerijalna ulaganja se odnose na:

	2016	2015
U hiljadama RSD		
Softver i ostala prava	25	28
Ukupno	25	28

24. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

OPIS	Građevinsko zemljište	Građevinski objekti	Oprema	NPO u pripremi	UKUPNO
NABAVNA VREDNOST					
Stanje, na početku godine	967	1,323,210	55,102	111,416	1,490,695
Povećanja u toku godine	-	-	-	10,593	10,593
Aktiviranje sopstvenih učinaka	-	-	-	21,570	21,570
Prenos sa investicija u toku	-	26,643	346	(26,989)	-
Rashodovano u toku godine	-	-	(4,271)	-	(4,271)
Stanje, na kraju godine	967	1,349,853	51,177	116,530	1,518,527
ISPRAVKA VREDNOSTI					
Stanje, na početku godine	-	577,745	43,189	-	620,935
Amortizacija tekuće godine	-	35,727	3,480	-	39,207
IV akumulirana u rashodovanim sredstvima	-	-	(4,271)	-	(4,271)
Stanje, na kraju godine	-	613,472	42,398	-	655,870
Neto sadašnja vrednost 31. decembar 2016.	967	736,381	8,779	116,530	862,657
Neto sadašnja vrednost 31. decembar 2015.	967	745,465	11,913	111,416	869,761

Građevinski objekti iskazani na dan 31.12.2016. godine u iznosu od RSD 736,381 hiljade odnose se najvećim delom na mrežu gasovoda ukupne sadašnje vrednosti RSD 662,545 hiljada. U poslovnim knjigama mreža gasovoda je odvojena po analitičkim kontima u zavisnosti od opštine u kojoj se nalazi. S obzirom na to da Društvo kontinuirano radi na izgradnji gasovoda i proširenju mreže do više korisnika, svaki analitički konto u okviru građevinskih objekata, odnosno svaku mesnu zajednicu pojedinačno, Društvo vodi i u okviru NPO u pripremi. Jednom godišnje, na osnovu zapisnika komisije, vrši se aktiviranje završenih radova na gasovodu i vrši reklassifikaciju na građevinske objekte.

Društvo u svojim poslovnim knjigama ima evidentiranu i poslovnu zgradu sa pomoćnim objektom sadašnje vrednosti RSD 60,993 hiljade, ukupne bruto površine 3,942m² (od čega je pod objektom 1,218 m²). Objekat nema upisane terete. Zgrada je upisana na KP 902/1.

Aktiviranje građevinskih objekata u iznosu od RSD 26,643 hiljade u celosti se odnosi na aktiviranje završenog dela gasovoda po mesnim zajednicama. Aktiviranje izvršeno pod 31. decembra 2016. godine na osnovu zapisnika stručnih službi. Društvo je u sopstvenoj režiji izvršilo ulaganja na gasovodu u iznosu od RSD 12,275 hiljada koje je evidentirano na prihodu (konto 621).

Društvo je po osnovu Odluke nadzornog odbora izvršilo rashodovanje opreme sadašnje vrednosti RSD 0 (NV – 4,271 hiljada, IV – 4,271 hiljada).

Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi sa stanjem na dan 31. decembar 2016. godine u iznosu od RSD 116,530 hiljada u celosti se odnose na izgradnju mreže gasovoda, a koja je u poslovnim knjigama podeljena po mesnim zajednicama. Sveke godine, prilikom aktiviranja, ukoliko se ukaže potreba stručne službe u okviru Društva vrše preispitivanje vrednosti pomenuih gasovoda sa ciljem utvrđivanja da li postoji potreba za eventualnim obezvređenjem (test na umanjenje vrednosti), u skladu sa MRS 36 – *Umanjenje vrednosti imovine*. S obzirom da se vrši kontinuirano ulaganje i izgradnja mreže, utvrđeno je da su nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi iskazani u vrednosti koja nije viša od nadoknadive vrednosti i da ne treba vršiti obezvređenje.

25. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2016	2015
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	447	447
Ukupno	447	447

26. ZALIHE

U hiljadama RSD	2016	2015
Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	20,646	37,476
Plaćeni avansi za zalihe i usluge	103	196
Stalna sredstva namenjena prodaji	5,411	5,411
Ukupno	26,160	43,083

Stalna sredstva namenjena prodaji u ukupnom iznosu od RSD 5,411 hiljada odnose se, najvećim delom, na opremu za doradu semenske trave u iznosu od RSD 5,232 hiljade. Pomenuta oprema bila je predmet založnog prava u korist Društva, radi namirenja novčanog potraživanja od privrednog društva Agroseme Panonija a.d., Subotica. Društvo je preduzelo sve mere kako bi pomenutu opremu prodalo (oglašavanje u lokalnim novinama).

27. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	2016	2015
U hiljadama RSD		
Kupci u zemlji	<u>195,346</u>	<u>172,004</u>
Ukupno	<u>195,346</u>	<u>172,004</u>

Kupci sa najvećim prometom ostvarenim tokom 2016. godine su sledeći:

Naziv kupca	Promet
IMLEK AD	75,273
SRBIJAGAS JP	69,004
PIONIR d.o.o BG, Fab. Subotica	59,094
OGRANAK 8 MART doo BEOGRAD FABRIKA SUBOTICA	37,220
ROTOGRAFIKA	32,704
VETERINARSKI ZAVOD SUBOTICA	29,817
OPŠTA BOLNICA CENTAR ZA HEMODIJALIZU	29,158
MASTERPLAST YU DOO	29,151
FIDELINKA PEKARA DOO U STEČAJU	23,732
AL PACK	17,576
FIDELINKA SKROB DOO U STEČAJU	17,201
SEVER ATB DOO	15,117

Kupci u zemlji najvećim saldom se odnose na:

U hiljadama RSD

Naziv kupca	Saldo na dan BS
29 NOVEMBAR AD	40,796
KOMPANIJA FIDELINKA AD	16,716
SRBIJAGAS JP	12,949
OPŠTA BOLNICA CENTAR ZA HEMODIJALIZU	11,742
AGROHUB DOO BEOGRAD	7,836
PIONIR d.o.o BG, Fab. Subotica	7,755

28. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA

	2016	2015
U hiljadama RSD		
Ostala potraživanja iz specifičnih poslova	<u>301</u>	<u>392</u>
Ukupno	<u>301</u>	<u>392</u>

29. DRUGA POTRAŽIVANJA

U hiljadama RSD	2016	2015
Potraživanja za kamatu i dividende	1,523	1,320
	(1,078)	(904)
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju	93	175
Ostala kratkoročna potraživanja	30	0
Ukupno	568	591

30. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2016	2015
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	1,130	1,330
Deo dugoročnih finansijskih plasmana koji dospeva do jedne godine	112	544
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	140,000	100,000
Ukupno	141,242	101,874

Ostali kratkoročni finansijski plasmani u celosti se odnose na oročena sredstva kod „Findomestic banke“ a.d., Beograd.

31. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

U hiljadama RSD	2016	2015
Tekući (poslovni) računi	46,714	18,351
Izdvojena novčana sredstva i akreditivi	10	10
Ukupno	46,724	18,361

32. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2016	2015
Odložena poreska sredstva	13,594	12,832
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	323	313
Ukupno	13,917	13,145

33. KAPITAL I REZERVE

Promene na kapitalu u toku 2016. godine date su usledećoj tabeli:

U hiljadama RSD

	Udeli Društva	Rezerve	Nerelaizovani dobici / gubici	Neraspoređena dubit	Ukupno
Stanje 01. januara 2016. godine	730,265	12,063	993	245,447	988,768
Smanjenje u toku godine	-	-	(274)	-	(274)
Isplata dividende	-	-	-	(25,293)	(25,293)
Dobitak tekuće godine	-	-	-	87,601	87,601
Stanje na dan 31. decembra 2016. godine	730,265	12,063	719	307,755	1,050,802

Rezerve su prikazane u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2016	2015
Statutarne i druge rezerve	12,063	12,063
	<u>12,063</u>	<u>12,063</u>

U toku 2016. godine Društvo je, na osnovu Odluke osnivača, izvršilo isplatu dividende u ukupnom iznosu od RSD 25,3 miliona dinara.

34. DUGOROČNA REZERVISANJA

(a) Struktura dugoročnih rezervisanja je prikazana kako sledi:

U hiljadama RSD	2016	2015
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	3,652	3,512
Ukupno	3,652	3,512

Rezervisanja za otpremnine i formirana su na bazi obračuna stručnih službi i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva korišćena je diskontna stopa od 4 % (2015. godine: 4,25 %) na bazi procene očekivane prosečne tržišne kamatne stope na dugoročna dinarska sredstva u Republici Srbiji. Rezervisanje je utvrđeno na osnovu Kolektivnog ugovora Društva i pretpostavke prosečnog rasta zarada po stopi od 5 % godišnje (2015. godina: 5 % godišnje).

35. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE

U hiljadama RSD	2016	2015
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	3,149	3,061
Ukupno	3,149	3,061

36. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

U hiljadama RSD	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Dobavljači u zemlji	128,291	130,550
Ukupno	128,291	130,550

Pregled najznačajnijih obaveza prema dobjavčima dat je u sledećoj tabeli:

"SRBIJAGAS" JAVNO PREDUZECE	121,542
"SUBOTICKA TOPLANA"JKP	5,410
"CIM-GAS"	681
"PTT STAMPA"	264
"EUROPETROL"	83
"TELEKOM SRBIJA"	73
"NORDSOFT"	65
SIGNAL DOO	59

37. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Ostale obaveze iz specifičnih poslova	677	0
Obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim naknada zarada koje se refundiraju	257	137
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	38	20
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	75	38
Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	67	35
Ostale obaveze	386	377
 Ukupno	1,500	607

38. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE

U hiljadama RSD	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Obaveze za porez na dodatu vrednost po osnovu razlike obračunatog poreza na dodatu vrednost i prethodnog poreza	18,214	11,459
Obaveze za porez iz rezultata	3,506	2,270
Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	0	30
 Ukupno	21,720	13,759

39. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	2016	2015
U hiljadama RSD		
Odloženi prihodi i primljene donacije	90,440	89,688
Ukupno	90,440	89,688

40. VANBILANSNA EVIDENCIJA

	2016	2015
U hiljadama RSD		
Data jemstva, garancije i druga prava	80,608	224,681
Ukupno	80,608	224,681

Vanbilansna evidencija se odnosi na jemstvo u iznosu od EUR 700.000. Kao jemac, Društvo je na osnovu ugovora obavezan na prvi poziv banke da odgovori obavezi u ime Dužnika (DOO ZA UPRAVLJANJE SLOBODNOM ZONOM SUBOTICA, Subotica Batinska 94). Jemstvo traje 72 meseca (60 meseci otplata kredita i 12 meseci grace period) za period od 05.07.2012.-05.07.2018. godine.

41. NEUSAGLAŠENA POTRAŽIVANJA I OBAVEZE

U skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa dužnicima i poveriocima. Usaglašavanje potraživanja i obaveza izvršeno je sa stanjem na dan 31.12.2016. godine. Društvo nema materijalno značajna neusaglašena stanja obaveza i potraživanja u svojim poslovnim knjigama.

42. SUDSKI SPOROVI

Sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine, Društvo nema aktivnih sudske sporova po osnovu kojih bi trebalo da izvrši rezervisanja u svim poslovnim knjigama po osnovu eventualnih negativnih ishoda.

U Subotici, 12.06. 2017. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Andelka Kozarić

Andelka Kozarić

Zakonski zastupnik

Ildiko Zedi, v.d. direktora

Ildiko Zedi